

16.1.2017

Jakelussa mainituille

KANNANOTTO UUDEN VALTION VIRASTON NIMESTÄ JA TEHTÄVISTÄ

VSV ry esittää uudelle valtakunnalliselle valtion virastolle nimeksi ”Valtion ohjaus- ja valvontavirasto”, jotta nimi kuvaa viraston toimintaa tarpeeksi monipuolisesti.

Valtion alueellisen sivistyshallinnon virkamiehet ry (VSV) on seurannut aluehallintouudistuksen valmistelua erityisesti opetus- ja kulttuuritoimen osalta. Yhdistyksen jäsenet toimivat pääosin opetus-, koulutus-, nuoriso-, liikunta-, kulttuuri- ja kirjastoaloilla aluehallintovirastoissa ja ELY-keskuksissa.

Uuden viraston keskeinen rooli on ohjata ja tukea kuntia, maakuntia sekä viraston muita asiakkaita, tarvittaessa poikkihallinnollisesti. Tämän ohjaustehtävän tulee näkyä viraston nimestä. LUOVA-ohjausryhmän nimiehdotuksesta ”Valtion lupa- ja valvontavirasto” sitä ei näe, toisin kuin aiemmasta ehdotuksesta ”Valtion lupa-, ohjaus- ja valvontavirasto”. Nyt ehdotettu nimi antaa viraston toiminnasta ja toimintakulttuurista liian kapean ja jopa harhaanjohtavan mielikuvan.

Uuden viraston valmistelussa tulee kiinnittää huomiota viraston ohjaustehtävään. Uuden viraston toiminnan valmisteluun tulee ottaa kattava edustus kaikilta vastuualueilta, toimialoilta ja alueilta. Opetus- ja kulttuuritoimen kokemusta ohjaustehtävistä on syytä käyttää hyväksi.

Ohjaus on laajempi käsite kuin lupa, koska se sisältää luvat, koordinoinnin, valtionavustukset jne. Lupa-sanaa pitäisi välttää lisäksi norminpurkuyistä. Tulevaisuudessa lupamenettelyjä tulee vähentää, mutta ohjausmenettelyjä muutoin lisätä.

Opetus- ja kulttuuritoimen tehtävät ovat perinteisesti vahvoja ohjaustehtäviä. Hallintokulttuurin tulokset puhuvat puolestaan, vahva ohjaus vähentää jälkikäteistä valvontaa. Tätä opetus- ja kulttuuritoimen kokemusta on syytä käyttää hyväksi viraston toimintaa valmistelemissä monialaisissa työryhmissä. Uuden viraston toiminnan valmisteluun täytyy ottaa mukaan kattavasti kaikkien vastuualueiden ja toimialojen edustajia, jotta kaikkien toimialojen toimintaedellytykset turvataan ja saadaan käyttöön parhaat käytännöt.

Asiakaslähtöisen ja ennakoivan ohjauksen vaikuttavuus edellyttää asiakkaiden ja sidosryhmien tehtävien sekä alueiden toimintakokonaisuuksien hyvää tuntemusta, yhteistyötä, neuvotteluja ja tarkastuskäyntejä alueilla.

Opetus- ja kulttuuritoimella tulee olemaan erityisen merkittävä rooli tulevaisuuden kuntien ohjauksessa, koska toimialojen osuus kuntien tehtävistä on suuri. Opetus- ja kulttuuritoimen asiakas- ja alueosaaminen on siten entistä tärkeämpää. Kunnat ovat hyvin erikokoisia, organisaatiot ja taloudelliset resurssit poikkeavat paljon toisistaan. Sote- ja aluehallinnon uudistus on suuri muutos kuntien tehtävissä ja rahoituksessa. Samalla kun organisaatioita muutetaan, muuttuvat myös monet säädökset. Kuntien toiminta vaikuttaa paljon kansalaisten, etenkin lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Ohjauksessa tarvitaan myös hyvää viraston sisäistä toimintakulttuuria.

Ohjauksessa tarvitaan uutta, kehittyvää toimintakulttuuria alueille hajautetun, monialaisen viraston sisällä, asiantuntijaverkostoja ja dialogisia tiimejä. Uudenlaisia toimintatapakoikeiluja on jo virinnyt, ainakin opetus- ja kulttuuritoimessa. Niissä voidaan hoitaa yhä enemmän tehtävistä kollegiaalisen yhteisvastuun periaatteella, hyödyntäen erilaisia osaamisia. Samalla huolehditaan läpinäkyvyyden toteutumisesta asiakkaisiin päin ja palvelumuotoilusta.

16.1.2017

VSV ry:n hallituksen puolesta:

Merja Kummala-Mustonen
VSV ry:n puheenjohtaja
merja.kummala-mustonen@avi.fi
p. 0295 017 552

Tiina Mattila
VSV ry:n varapuheenjohtaja
tiina.mattila@avi.fi
p. 0295 016 555

Johanna Albert
VSV ry:n hallituksen jäsen ja sihteeri
johanna.albert@avi.fi
p. 0295 016 889

JAKELU

- Eduskunnan sivistysvaliokunta
- Kunta- ja uudistusministeri Anu Vehviläinen
- Maakuntauudistuksen projektiryhmä
- LUOVA-valmisteluryhmä
- Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Opetushallitus
- Aluehallintovirastojen ylijohajat ja OKT-johtajat
- JUKO
- Akavan Erityisalat
- OAJ
- OAT
- VSV ry:n jäsenistö